

tölögödröket sorolhatunk fel. Ezek a feltárt terület déli részén különösen sűrűn jelentkeztek. Egyes gödrökben gazdag kerámiaanyagot találtunk: hombárok, amforák és főleg kettős kúpos tálak töredékeit. Úgy tűnik, hogy a telepnek van egy korábbi (2–3. század), és egy későbbi (4–5. század) periódusa.

Az *Árpád-kori* falura a kissé földbe mélyített, cölöp-szerkezetes, kemencével ellátott házak, tárológödrök és kutak jellemzők, valamint néhány szabadtéri kemencebokrót is feltártunk. Északi és déli irányban egyaránt elértük a települések szélét. Markolóval lemélyültünk a szarmata és középkori kutakban. Aljukat 2,5–4 m-en értük el. A kútaknak kerekre vagy négyzetesre ásták, kútszerkezet nyomát többnyire nem sikerült fölfedeznünk, és a leletanyag is szegényes volt. Az egyik kútban, amely 410 cm mély, és alján 150 cm átmérőjű volt, kihegyezett végű karók közt vesszőfonatos kútbélés nyomait figyeltük meg.

Munkatársak: Szabó Gábor, Rácz Zsófia régészek, valamint az ELTE Régészettudományi Intézet hallgatói.

MÁRKUS GÁBOR

186. Hajdúnánás, Veres-tenger-járás

(Hajdú-Bihar megye) Á, Kú

Az épülő M3-as autópálya két lelőhelyének végeztük el megelőző feltárását Hajdúnánás határában, a Keleti Főcsatorna K-i partjának közvetlen közelében, egy valamikori folyómeder É-i partján.

42. sz. lelőhely: Egy szondázó szelvényt nyitottunk 1200 m²-nyi felületen. Egy szórványos, laza szerkezetű, – a terepbejárás adatok alapján – kora újkorra keltezhető tanyaszerű település 21 leletanyag nélküli gödrét tártuk fel.

A terepbejárásakor gyűjtött leletanyag (szarmata, *Árpád-kor*) vagy másodlagosan került a területre, vagy az erózió és a Keleti Főcsatorna építése elpusztította az egykori lelőhelyeket.

43. sz. lelőhely: A 42. sz. lelőhelytől mintegy 800 m-re 4825 m² nagyságú feltárási felületen, összesen 21 objektumot – házakat, kutakat, árkokat, gödröket és szabadon álló kemencéket – bontottunk ki.

A lelőhely egy, a terepbejárás adatok alapján a vártnál gyengébb intenzitású *Árpád-kori* teleprészletet rejtett, amely É-i, D-i és DNy-i irányban valószínűleg tovább folytatódik. A csekély mennyiségű kerámia mellett vastárgyak – sarló- és vödörfül – is előkerültek. A kemencék sütőfelületét csonttal és cseréppel tapasztották ki. A települést K felől É–D-i irányban futó árkok határolták.

Munkatársak: Szabó Gábor régész, valamint az ELTE Régészettudományi Intézet hallgatói.

RÁ CZ ZSÓFIA – RACZKY PÁL

187. Hegyfalu, 84–86-os utak kereszteződése

(Vas megye) B, V

2004. május 28-án helyszíni szemlét végeztünk az OMV benzinkúti csomóponttól ÉNy-ra lévő táblarészen. A te-

ület (2,3 ha) a 86. sz., Hegyfalun átvezető főúttól a Répce felé lejt, majd erőteljesen emelkedik. Egy a Répcét kísérő hátság része. Majd hirtelen leszakad (kiszélesedő ártér?). A területen öt-hat kisebb (10–15 m átmérőjű) emelkedés látható.

A késő urnamezős-kora vaskori település kiterjedése kb. É–D: 150 m, K–Ny: 150 m. Különleges jelenséget (ház) sejtetnek a területen látható kiemelkedések. Nagy mennyiségű és nagyméretű edénytöredéket gyűjtöttünk.

Munkatárs: Nagy Marcella.

ILON GÁBOR

188. Hejőkürt, Középső-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő?, Sza, N?

2004. április 26-án helyszíni szemlét végeztünk útépitést megelőző szakhatósági állásfoglalás kialakítása érdekében. A lelőhely Hejőkürt belterületétől ÉK-re, a Hejőkürtöt Oszlárral összekötő 3313 jelű út Ny-i oldalán, a Hejő-főcsatornától ÉÉK-re mintegy 400–450 m-re, a Hejő magaspártján található, a Horváth-tagot és a Középső-dűlőt elválasztó értől K-re. Itt a környezetéből kiemelkedő, É–D-i irányú dombháton szóródtak igen nagy leletsűrűséggel a régészeti leletek. A lelőhelyet délről gabona határolja, a felszín ezen a területen nem nyújtott kedvező látási viszonyokat, a lelőhely kiterjedése a déli, DNy-i oldalon bizonytalan. A felszínen a leleteket egy kb. 500×250 m kiterjedésű területen tudtuk nyomon követni, K-i oldalon egészen a 3313 jelű útig. A leletanyag jelentős számú korongolt, homokkal soványított, jól kiégetett, szürke színű szarmata kori oldal- és peremtöredékből, valamint kézzel formált, homokkal, kavicsal és őrlött kerámiával soványított, rosszul kiégetett, jellegtelen, népvándorlás kori és/vagy őskori edénytöredékből áll. A leletek a miskolci Hermán Ottó Múzeumba kerültek.

Munkatárs: Papp Nóra.

JENEI ANITA

189. Hejőkürt határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, B, Sza

2004. október 4-én beruházáshoz kapcsolódóan helyszíni szemlét végeztünk, aminek során két régészeti lelőhelyet találtunk.

Hejő-part (043/5 hrsz): A terület déli részén, egy a felszínből kiemelkedő dombháton rókatúrásban bronzkori leleteket találtunk. A jól elkülönülő domb teljes területét régészeti lelőhelynek tartjuk, mely legalább 150×100 m kiterjedésű.

Sovány-hát-dűlő: A Hejő-parttal K-ról szomszédos dűlő déli részét a rajta ÉNy–DK-i irányban húzódó markáns dombvonulat miatt jártuk be. Kb. 350×350 m-es területre kiterjedő régészeti lelőhelyet találtunk, melyen közepes intenzitással neolitikus, bronzkori és szarmata leletek szóródtak. Lehetséges, hogy a lelőhely a dűlő északibb részeire is kiterjed.

CSENGERI PIROSKA